

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Ioannis Azorii Lorcitani, Societatis Iesv Presbyteri Theologi, Institvtiones Morales

In Qvibus Vnivers[a]e Qvaestiones ad Conscientiam recte aut prauè
factorum pertinentes, breuiter tractantur

Azor, Juan

Coloniae Agrippinae, 1612

10 De succeßione in emphyteusi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14014

bitandi est; quia meliorem reddidit, cum vetustas oleas præcedit, & novas vites inferunt. ex altera parte est auctoritas Babeli, & Iasonis. *l. 1. c. De iure emphyteor.* assententium emphyteuticarium. Sylvam eorum eradicantem, vt in ea vineam plantet, ius suum amittere. Item, paria sunt, Domos destruere, & arbores præcindere. *l. Eleganter. §. Non solum. ff. De dolo.* Sed emphyteuticarius, qui domum euerteret, vtique in commillum laberetur. Item *l. vltima. ff. De usu, & habitati.* proprietarius non permittitur vsuaria rei speciem commutare; quia deteriorem vsuaria causam facere non potest: facit autem deteriorem, etiam ea in meliorem statum commutata. *Et l. Vstruarius. ff. De vstru. dicitur,* non posse vstruarius nouum adificium parietibus imponere; quia tamen meliorem reddat rem; id non potest; quia aliud est iueni, quod accipit, aliud nouum facere. Quidam censent, aliud esse in emphyteuticario, aliud in vstruario: quia plus iuris habet emphyteuticarius, qui potest adificare, plantare, & rem meliorem facere. Sed probabilius est, talem emphyteuticarium commilli penam contrahere; quia syluam eorum, vel oliuetum destruxit, etiam vineam plantauerit.

Secundo quaeritur, An emphyteuticarius, qui non soluit pensionem tempore à iure præscripto, cadat ipso facto à iure emphyteutico absque vlla Iudicis sententia? Communis est opinio Doctorum, nullam requiri ad id iudicis sententiam; ita vt commilli penam sustineat, quandocumque dominus suam voluntatem declarauerit, qua velit, vt emphyteuticarius rem emphyteuticam amittat ipso facto. Sic Ioan. Andr. & Panor. *in cap. Potuit, de locato.* Barr. Salic. Iason, & alij *in l. 2. c. De iure emphyt.* & esse communem sententiam, testatur Curtius Iunior *conf. 108. num. 33. libr. 1. Capella conf. 25. num. 2. Iason in l. 2. c. De iure emphyt. num. 10. Iul. Clarus quest. 9. Siluest. in verbo Emphyteusis, num. 3. & in confirmationem citat Oldradum, Raynerum, Azon. Inno. & alios.*

Tertio quaeritur, An dominus postquam declarauit se nole, vt emphyteuticarius in re emphyteutica permaneat, possit propria auctoritate eum repellere, & rei possessionem apprehendere?

Vna est opinio assententium, non posse, nisi Iudicis auctoritate, & officio.

Primo, quia emphyteuticarius potest multa per exceptionem opponere.

Secundo, quia iure possidet rem, ergo non potest possessione eici sine Iudicis auctoritate.

Tertio, quia ius habes petendi, vt Dominus aliquid sibi reddat, eò quòd multa emolumenta in re emphyteutica fecerit. Sic Albericus *in l. 2. c. de iure emphyt.* Ita quoque Cynus, & Accursius, teste Panor. *in cap. Potuit, de locato,* quos secutus est Angelus *in verbo Emphyteusis, num. 42.*

Altera est opinio assententium, ius esse domino propria auctoritate emphyteuticarium à rei possessione amouere, postquam in commilli penam incidit. Ita Alexander *conf. 217. numer. 11. lib. 4. Corneus conf. 271. libr. 3. Decius conf. 146. num. 7. & Glossa in l. 2. c. De iure emphyt. in verbo repellere.* Hanc sententiam secuti sunt Silu. *in verbo Emphyteusis numer. 3. Rosella eodem verbo num. 8.* vbi in confirmationem sententiae citat Glotlam *in cap. Potuit, de Locato,* Andream, Oldradum, Innocentium, & Ioan. Andr. & alios.

Horum autem omnium Auctorum argumentum est; quia eo ipso, quod emphyteuticarius commilli penam contrahit, res delinuit eius esse, & ad dominum redit, & vt ille dominium, quod emphyteuticarius habet, cum proprietate consolidatur. Hanc sententiam esse communem, testatur Iul. Clarus *lib. iam sapius allegato, quest. 11. vbi dicit* eam locum habere, quando emphyteuticarius domino non resistit, aut causas non habet, quibus contra dominum aliquid excipiat, aut licet, vel rixam excitet: nam aliqui opus est Iudicis auctoritate, qui emphyteuticarium ali-

quid excipientem, & opponentem audiat, & dissidium, & litem dirimat, rixam componat. At negari non potest, melius, & tutius esse, vt repellat dominus emphyteuticarium Iudicis auctoritate.

Quarto quaeritur, Quia ex culpa emphyteuticarius tenetur? Tenetur ex dolo, & culpa lata, & leui. Ratio est, quia emphyteusis est contractus gratia vtriusque, videlicet factus, eius, qui rem dat in emphyteusim, & eius qui recipit. At in contractibus, qui sunt gratia vtriusque dantis, & accipientis, is qui accipit, obligatur ex dolo, lata, ac leui culpa, vt suo loco ostendi.

Quinto quaeritur, An emphyteuticarius, quoties iure cadit ob culpam, amittat commoda, & emolumenta, quae fecit in rei Amittit, vt colligitur *ex l. 2. c. De iure emphyt.* quia sub hac conditione tacitas, ipsa in emphyteusim data censetur.

De hac quaestione latius tractabo in ea quaestione, Ad quem pertinent commoda, & emolumenta, quae in re emphyteutica sunt?

Sexto quaeritur, An possit emphyteuticarius rem emphyteuticam relinquere, & desistere absque domini consentio? Non potest à contractu discedere, quia sic fidem promissam perfringeret, & violaret. Hæc est communis opinio, ita enim docent Ioan. Andreas, Albericus, Baldus, Speculator, & Panor. *in verbo Emphyteusis qu. 7.*

De successione in Emphyteusi.

CAPVT X.

PRIMO quaeritur, An cum aliquis emphyteusim seculari accipit sibi, & filius, nomine filiorum, intelligantur etiam naturales filij, & non legitimi? De hac quaestione Panor. *in cap. In presentia, num. 24. De probat. Decius ibid. num. 136. Beronius num. 313. Speculator in de locato, vers. Nunc aliqua nu. 67. & 72.*

Dux sunt opiniones, vna est, tales filios ad emphyteusim admitti, nisi aliud in datione siue traditione emphyteusis fuerit expressum, vel conditio personæ, vel rei iustit. Sic Panor. Specul. Barr. & Alexand. apud Decium, & Beronius *locis citatis.* Sic etiam Ripa, Rubeus, Paris. apud Clarum *lib. 4. §. Emphyteusis, quest. 30.* Et hanc opinionem testatur esse communem Decius, & Beronius. Et probat, quia in vltimis voluntatibus nomine filiorum continentur etiam naturales. Vnde si Titius hereditatem reliquit Caiò eà conditione, vt si deceisset absque filiis, eam restituit Scio; tunc naturalis filius Caij, excludit substitutum Scium: vt colligitur *ex l. Ex factis. §. Si quis rogatus. ff. Ad senatusconsultum Trebel.* Ergo etiam in contractibus; appellatione filiorum filiorum comprehenduntur naturales.

Altera sententia est, naturales filios in emphyteusi non succedere. Sic Angelus *in l. Naturaliter. §. Cum autem, ff. Qui sunt sui, vel alieni iuris,* quam opinionem Decius exilitat veriorum, vt pote magis cum iure communi congruentem. Ratio, qua hæc tenetur opinio, huiusmodi est: quoniam tamen in vltimis voluntatibus appellatione filiorum veniant etiam naturales, nisi aliud testator exprefsent, vel conditio personarum perita ferret. At fecus tamen est in contractibus; quia verba contrahentium, quando dubia sunt obicura, vel incerta, interpretantur contra illum, qui talibus verbis vsus est, qui clarius loqui potuisset. *l. Vteribus. ff. De pñtis.* Vnde tunc verba proprie, & strictè, non late, & improprie sunt accipienda. *l. 1. §. In namem. vers. In re igitur dubia, ff. De exercitoria actione.* At filius naturalis, iure communi, non est proprie, & strictè filius. *l. Filium, in principio. ff. De iis, qui sunt sui, vel alieni iuris.* Vnde Decius opinionem communem dicit locum esse, si emphyteusis data sit alieni, vt is qui accipit, habeat sibi, & liberis; quia leges, inquit, & iura latius accipiunt nomen

nomen liberorum, quam filiorum. Hoc tamen negat Beronius, dicens primam opinionem locum habere in suis naturalibus, quando non extant legitimi: ita ut his deficientibus, possint illi succedere, sed non item. Alii vero dicunt, solum habere locum in filiis naturalibus natis antequam emphyteusis daretur, non in his, qui postea geniti sunt, qui dat emphyteusim, videtur cogitare de filiis iam natis, quos noverat, non de nascituris, de quibus nihil sciuit, videlicet, an sint boni, an mali futuri. At tamen non videtur a prima sententia recedendum, ve testatur Clarus loco citato.

Secundo queritur, an quando emphyteusis est Ecclesiastica, & eam quis accipit sibi, & filiis suis, appellatione, filiorum comprehendantur etiam naturales, ita ut ad eam emphyteusim admitti queant. Card. Palæotus loco citato cap. 38. n. 1. distinguit: Aut erant nati, cum tradita est emphyteusis Ecclesiastica, & illi in emphyteusim succedunt, quia ereditur is, qui dat emphyteusim, de illis cogitasse: aut nondum nati erant & illi excluduntur, quia non videtur, qui dat emphyteusim, quidquam, de illis cogitasse.

Cæterum dicendum puro simpliciter tales filios non admitti, ita Bald. in cap. Quia in Ecclesia. 84. de constitutioni. Et in l. Generaliter. §. Cum autem, num. 1. de institutionibus. Et substitutio. Sic etiam Alex. Iason apud Gigantem lib. de personis. q. 76. num. 6. Abb. Specul. Dec. num. 140. & Beronius num. 330. locis supra citatis. Et Beronius citat Angel. Imol. Cast. & hæc est communis opinio, ut testatur Ripa, & Paris apud Clar. lib. 4. §. Emphyteusis. qu. 30. Et ratio est, quia Ecclesia maximè detestatur filios extra legitimum matrimonium natos, utpote de peccato genitos. Ergo cum dat emphyteusim, tales filios comprehendisse minime videtur.

Tertio queritur, An quando quis accipit emphyteusim sibi, & filiis, nomine filiorum, etiam intelligantur filii privilegio Principis facti legitimi? Respondeo, si emphyteusis fuerit Ecclesiastica, tales filios excludi. Ita Bald. Imol. Alexan. Ang. ad Beronius num. 334. Iason, Gratius apud Clarum, quall. 31. nisi fuerint expressi ad succedendum in bonis emphyteuticis Ecclesiasticis, testatur legitimis natalibus privilegio Summi Pontificis. Non enim sufficit privilegium Imperatoris, Regis, aut Principis, ut ait Beronius in 334. & Card. Palæotus lib. de Nothis, & Spuriis, cap. 31. num. 3. quia ad id potestatem non habent, cum emphyteutica bona sint Ecclesiastica, non civilia, & profana. Nec satis est si à Pontifice generaliter legitimorum iura acceperint, ut testatur idem Beronius, & idem Card. Palæotus. Si vero emphyteusis fuerit profana, & secularis, tunc appellatione filiorum, intelliguntur etiam illi, qui sunt privilegio Principis secularis effecti legitimi. Hanc dicit communem esse sententiam Clarus quasi 31.

Quarto queritur, An quando quis accipit emphyteusim sibi, & filiis suis, appellatione filiorum veniant etiam filii naturales, qui facti sunt legitimi per matrimonium subsecutum, iuxta id, quod habetur in c. Tantum, qui filii sunt legitimi? Respondeo tales filios admitti ad emphyteusim, siue seculares, siue Ecclesiasticam, ut habet communis opinio, teste Panorm. in cap. Tanta, modo citato.

Quid autem dicendum, si data fuerit emphyteusis alicui, ut habeat sibi, & filiis suis ex legitimo coniugio natis, aut filiis suis legitimis? etiam ne tunc ad emphyteusim admittentur filii naturales legitimi facti per coniugium subsecutum? Ratio dubitandi est, quia tales filii non sunt verè legitimi, sed iuris fictione pro legitimis habentur. Vide Anton. Butr. in c. Tanta, qui filii sunt legitimi, dicit in statuto faciente mentionem de legitimis tales filios non comprehendit? Respondeo, tales filios succedere in emphyteusi seculari, siue Ecclesiastica, quia huiusmodi filii in re ipsa legitimi censentur in omnibus, ita ut idonei, & habiles sint ad omnia tum spiritualia, tum temporalia, ut communiter docent in c. Tanta, citato. Glossa, Et Panorm. Et alii in eo capite.

Si queratur, an valeat lex civilis, qua excluduntur ab em-

Instit. Moral. 3. Par.

phyteusi seculari filii naturales facti legitimi per matrimonium postea subsecutum? Quam putauerunt, eiusmodi legem vim, & robur habere, quia sic, inquit, est aliquando iudicatum in prætoris iudicium civilium. Sed reuera oppositum est omnino dicendum, inam talis lex cum iure Canonico videtur pugnare, eo quod ius Canonicum voluit, ut tales filii gratia, & favore matrimonii in omnibus pro legitimis habeantur: ut docent Glossa, & Host. Io. And. Panorm. in cap. Tanta, me filii sunt legitimi. Nec quidquam impedit, si aliter est in prætoris civilibus aliquid pronuntiatum, quia corrigenda est talis consuetudo.

Quinto queritur, An natus ex matrimonio, quod valuisse quondam putatur coram Ecclesia, quia publice contractum est ob bonam fidem utriusque, vel saltem alterius coniugis, sed reuera ratum non est ob occultum Canonici impedimentum, possit in emphyteusi succedere, quæ data est alicui, ut eam habeat sibi, & filiis ex iusto matrimonio susceptis? Quidam affirmant, talem filium excludi ab emphyteusi profana, & seculari, quamvis ad Ecclesiasticam admittatur: id probant, quia alicubi Prætores ita sententiam tulerunt. Cæterum contra eam etiam est omnino tenendum, quia tale matrimonium iure Canonico pro legitimo, & iusto habetur coniugio. Nec obstat iudicium Prætorum, & Magistratum: quia est contra iura Canonica, & matrimonii favorem.

Sexto queritur, An quando emphyteusis datur, ut qui accipit, habeat sibi, & filiis legitimis, filiorum legitimum nomine significetur: etiam illi, qui facti sunt legitimi privilegio Principis? Respondeo, minime, si generaliter tantum natalibus legitimis reituantur, & nihil aliud exprimitur. Si queratur, an auctoritate Principis civilis, filius naturalis si non legitimus videatur ad succedendum in emphyteusi, alicui conditione data? Respondeo, non videri, ne huiusmodi privilegium noceat filio legitimis extantibus, quia si illi extiterit, acquisierit ad emphyteusim, & iuri, alicui acquisito Princeps non derogat nisi expresse id faciat iusta, & magna ex causa. Deinde, noceret etiam Princeps iuri eius, qui directi dominium habet, cum plures admittentur ad emphyteusim, quæ vocati essent in datione, siue traditione emphyteusis.

Quid verò dicendum, si emphyteusis fuerit Ecclesiastica? Vtrum ne Romanus Pontifex videbitur derogare tali emphyteusi, cum filium naturalem efficit legitimum in omnibus, vel ad succedendum in bonis Ecclesiasticis? Respondeo, videri derogare, quia potestatem habet statuendi de bonis Ecclesiæ quare quodcumque id exprimitur, iure filius factus legitimus admitti debet ad emphyteusim, & factis est, si exprimat se eum facere legitimum in omnibus, videlicet spiritualibus, & temporalibus, vel legitimum ad succedendum in bonis Ecclesiasticis, qualia sunt emphyteutica. Quid si faceret eum solum legitimum, & idoneum ad spiritualia? Quidam respondent, eo ipso legitimum censeri ad temporalia, quia qui est factus idoneus ad maiora bona, est etiam legitimus, & idoneus ad minora. Verum id ratio ista minime concludit, quia leges, & iura aliquando ex vna parte relaxantur, & remittuntur, & non ex altera. Item aliquando Pontifex privilegium concedit, ut quis sit idoneus ad beneficia, & ad alia Ecclesiastica, & spiritualia tantum, & non ad temporalia iura, siue bona.

Septimo queritur, An si in iure emphyteusis Ecclesiastica sit data alicui, de quo constat, eum non esse legitimum, ut eam habeat sibi, & filiis suis, possint ad eam admitti filii eius naturales. Bald. in c. Quia in Ecclesiis. n. 89. de consuetudinibus affirmat eos admitti, quia habetur in successione naturalium, cum data est emphyteusis ei, qui erat huius naturalis, & talis esse passim sciebatur. Sed hanc sententiam alii non probant, quia si quispiam naturalis filius ad hæreditatē vocaretur ea conditione, ut resisteret, si absque filiis decederet, naturales filii eius non excluderent ius hereditatis, ut constat ex l. Generaliter. §. Cum autem. C. de instituti, Et substitutio. Sic Iul. in ea lege. Nec ratio Baldi vilius est momenti, ut Decian notat, quia non in eo ipso, quo Ecclesia dicit Emphyteusim alicui filio naturali, cogitatur de filiis

Qq natu.

naturalibus nascitur, quia filium naturalem iam natum nouit quis nam, & quid sit: ad filios naturales nondum natos non nouit, quales sint futuri. Hæc sententia meo iudicio est probabilior, & uerior.

Octauo quaeritur, An quando emphyteusis simpliciter datur alicui, ut eam habeat sibi, & suis posteris, vel quando datur, ut eam quis accipiat sibi, & filiis, siue liberis, filiorum nomine continentur etiam feminæ? Ratio dubitandi est in primo, quia ad feudum feminæ non admituntur, ergo nec ad emphyteusim. In secundo est, quia masculino genere comprehenditur etiam femininum, ut est communis opinio De hac quaest. Couar. lib. 2. var. resol. c. 18. n. 1. Dæ sunt opiniones, una est, in neutro casu contineri filias, & proinde non succedere. Sic Guido de Suzanna, quem citat, & sequitur Atchius, in c. Si quis fundente 17. quæst. 4. in Roma. conf. 25. Imola c. Potius de locato. Sic etiam Bald. Alexan. apud Couar. loc. cit. nu. 1. Ita Dec. & Iaf. apud Clar. q. 32. qui dicit communem esse opinionem, quia in contractibus masculinum genus non protenditur ad femininum, quamuis in uicinis uoluntatibus ad illud trahatur. Altera sententia est, in utroque casu feminas comprehendere, & in secundo casu filias nomine filiorum significari. Hanc opinionem sequitur Balde. licet etiam Titusq. Alexia. Paris, ut testatur Couar. loco citato. Quibusdam magis probatur secunda sententia, quæ etiam uidetur communis. Nam in contractibus inquirunt, etiam masculinum genus uidetur comprehendere femininum, eo quod imputandum sit contractibus, quod uerbis ambiguis in contrahendo uis fuerit, cum apertius legem sibi dicere potuissent. Et prædicta opinio locum habet in omni emphyteusi, siue Ecclesiastica, siue seculari, ut testatur Couar. & Clar. quamuis in feudo feminæ non succedant, ut dicam inferius. Meo iudicio non est recedendum à prima sententia, quæ est communis. Ex quo fit, ut is, qui Emphyteusim accipit sibi, & personæ, quam ipse nominauit, feminam nominare non possit secundum primam sententiam quam sequor.

Alia quaestiones circa successionem in emphyteusi diluuntur.

CAPVT X.

PRIMO quaeritur, Quomodo intelligantur uerba, quæ apponi solent aliquando in tradenda emphyteusi, uidelicet, Do tibi emphyteusim, usque in tertiam, vel quartam generationem? Tunc ne computari debet persona, cui datur emphyteusis, an uerò potius excludenda? Respondeo ex communi sententia, si uerba concipiuntur sic: concedo Emphyteusim tibi in tertiam, usque generationem, computandam esse personam, quæ accipit emphyteusim, ut ipsa sit prima, filius secundo, & nepos tertia: ita ut in nepote extinguatur, & finiatur emphyteusis. Ita Bart. cuius sententiam plerique sequuntur, ut dicit Bald. in Auth. Si quas ruinas. nu. 3. vers. Iuxta hoc quarto. C. de sacrosanct. Eccles. Si autem uerba concipiuntur sic: Concedo Titio emphyteusim, usque ad tertiam ipsius generationem: tunc non computatur persona Titii, sed filius est prima persona, secundo nepos, tertia pronepos.

Alter opinio est: quouiscunque emphyteusis datur, usque ad tertiam, quartam, vel uictiorem generationem, numquam nominari eam, qui accipit emphyteusim: quia is nomine generationis non comprehenditur. Sic Paulus conf. 338. num. 1. lib. 2. quam opinionem etiam communem esse testatur Alexan. conf. 125. & Gozadinus conf. 25. nu. 18. & Iul. Clarus qu. 34.

Secundo quaeritur, An quando emphyteusis datur alicui, ut eam habeat sibi, & filiis suis simpliciter, illa transeat ad ipsius filios, etiam si hæredes patris non sint? Respondeo, si data sit emphyteusis nulla facta mentione hæredum, transf.

mitti ad ipsos filios, et si patris hæredes non sint. Ita Bart. Alexan. Aun. Curt. Iun. apud Clarum quæst. 37. qui dicit esse communem sententiam. Idem sentit Coua. lib. 2. uariar. resol. cap. 18. nu. 2. vers. Quinta conclusio: quamuis moueat, aliquos centere, si emphyteusis secularis sit, non succedere filios, nisi sint hæredes. Si autem uerba ita concepta fuerint: Do tibi emphyteusim, ut eam habeas tibi, & filiis tuis hæredibus, tunc non transit ad ipsos filios, nisi simul etiam fuerint hæredes, quia talis qualitas filiorum est expressa in traditione emphyteusis. Ita Bart. Alexan. Ang. Bald. Imola, Decius, Iafon apud Couar. lib. 2. uariar. resol. cap. 18. num. 3. Est etiam communis opinio, teste Claro q. 37. unde fit, ut in prædicto casu non possint in emphyteusim succedere, si repudiauerint hæredes patris, ac si fuerint à parte iura de causa exhereditati.

Quid autem si Titius accipit emphyteusim sibi, & tertiz, vel quarta generationi? tunc ne filii, nepotes, vel pronepos iure in emphyteusi succedunt, tamen si hæredes non fuerint? Respondeo, ex vi, & natura uerbi (generatio) significat successionem sanguinis potius, quam hæreditatis, & ita admittendos ad emphyteusim filios, nepotes, & pronepos etiam si hæredes non fuerint. Hanc esse opinionem communem, testatur Cornuus conf. 100. lib. 4. & Clarus, quæst. 37.

Tertio quaeritur, An quando datur emphyteusis alicui, ut eam habeat sibi, & filiis, vel descendentiibus suis masculinis, appellatione filiorum continentur etiam nepos ex filia?

Ratio dubitandi est, quia ex una parte nepos ex filia est masculus, ex altera uerò parte est, quia exclusa femina ab hæreditate, exclusi censentur filii eius. Respondeo in hunc modum. Aut emphyteusis datur conceptis his uerbis: Ve eam habeat, qui accipit sibi, & filiis, uique in tertiam generationem, & tunc excludi iure non potest nepos ex filia. Ita Sozinus teste Claro, quæst. 36. Aut datur emphyteusis his uerbis: Do tibi, ut eam accipias tibi, & filiis, vel descendentiibus tuis masculis: & tunc non admittitur nepos ex filia, quia quemadmodum nepos ex filia excluduntur, ita etiam, qui generantur ex femina. Ita Spec. & Paul. Iafon, & Gratius, ut testatur Clarus q. 36.

Quarto quaeritur, An quando datur emphyteusis, ut eam quis habeat sibi, & hæredibus suis, possit is qui accipit eam transmittere in filium, quem ipse maluerit? Communis est sententia, quouiscunque emphyteusis est hæreditaria, hoc est, quæ ad hæredes non necessitas siue extant, ostendit transmitti queat, possessorem transferre eam posse in unum ex filiis, quem ipse non nauerit, & delegere, quia tunc res emphyteutica libera censetur, talis uidelicet, qualis est quæuis alia res patrimonialis: ergo dummodo quis ceteris filiis legitimam portionem suorum bonorum relinquat, potest filium quem maluerit, ad emphyteusim delegere. Ita Doctores communiter, teste Claro q. 16.

Quando uerò emphyteusis non est hæreditaria, sed data alicui, ut eam habeat sibi, & filiis suis, tunc sunt due opiniones, una est, non posse accipientem transmittere emphyteusim ad unum ex filiis, quem ipse maluerit, quia ex vi uerbortum, quibus data est emphyteusis, acquisitum est ius omnibus filiis: ergo nequit pater quem uoluerit excludere: nam eo ipso noceret iuri, quod ille acquisiuit. Ita Bart. Bald. Specul. Paul. Feder. Angel. apud Couar. lib. 2. uariar. resol. cap. 18. nu. 2. Hanc esse communem sententiam, dixerunt Alexander, Rinus, Iafon, Decius, & Gratius apud Couar. ruanam, & Clarum locis supra citatis.

Alter sententia est, posse patrem ad emphyteusim nominare, & eligere filium quemcumque uoluerit, ceteris exclusis, sua tamen legitima portione donatis. Et probatur quia post patrem filii in tali emphyteusi ordine succedunt: ita ut quamdiu uiuit pater, filii nullum adhuc ius acquirunt: ergo moriens pater filio non nocet, si eum excludat ad emphyteusim, quia nullum ius admittit, quod ille acquireret. Hanc etiam sententiam plerique sequuntur, immò dicunt esse communem: idem Alexand. Gozad. Sozi. Titusq. Iafon apud Clarum, quæst. 16.